

Souhrnná teritoriální informace:

Kypr

Zastupitelský úřad 16. 1. 2022 18:06

Kypr je třetím největším ostrovem ve Středozemním moři. Každodenní život na Kypru je již po několik desetiletí negativně ovlivněn nevyřešenou tzv. kyperskou otázkou. Z celkové rozlohy ostrova se 43 % území nachází mimo jurisdikci vlády Kyperské republiky. Od roku 1974 je 37 % území ostrova obsazeno tureckou armádou, kde působí mezinárodně neuznávaná (s výjimkou Turecka) tzv. „Severokyperská turecká republika“. Tzv. nárazníkové pásmo, které spravuje mise OSN – UNFICYP zabírá 3 % území. Další 3 % rozlohy ostrova tvoří British Sovereign Base Areas in Cyprus, resp. dvě suverénní vojenské základny Velké Británie.

Ostrov je od 1. května 2004 členem Evropské Unie, v lednu 2008 se připojil k eurozóně (eurem se platí pouze v jižní části ostrova, v severní části je používána turecká lira). Kypr není členem Schengenského prostoru, není ani členskou zemí NATO. Od roku 1961 je ostrov součástí Commonwealthu.

Kyperská republika je prezidentskou republikou, s přímou volbou prezidenta, který disponuje výkonnou mocí. Vládní kabinet rovněž disponuje výkonnou mocí. Ministři nutně nemusí být zároveň v parlamentu, jenž má nyní 56 poslanců, kteří jsou voleni do funkce na období pěti let. Soudní systém je založen na anglosaském Common Law.

Soudy jsou dvou instancí, nezávislé na státních orgánech a soudci jsou jmenováni vládou. Nejvyšší instancí je Nejvyšší soud v Nikósii.

Kyperská republika je hospodářsky vyspělým státem s otevřenou ekonomikou, s drtivou převahou terciálního sektoru v hospodářství (v roce 2019 to bylo 68 % HDP), malým objemem vlastní průmyslové výroby a zemědělské produkce. Kvůli závislosti na turistickém ruchu a poskytování profesionálních a finančních služeb zůstává kyperské hospodářství mimořádně citlivé na vnější ekonomické a politické vlivy. Kypr dlouhá desetiletí působí coby významné regionální offshore daňové centrum. Dlouhodobou ambicí Kyperské republiky je těžit ze své geografické polohy a fungovat jako most mezi EU a zejména Blízkým východem.

Kypr se vyznačuje obecně příznivým podnikatelským prostředím, dobrými obchodními a daňovými službami (v současnosti jako určitá podoba EU „daňového ráje“), relativně moderní infrastrukturou, vzdělanou pracovní silou s dobrou znalostí angličtiny, právním systémem přizpůsobeným pro podnikání a nízkým stupněm kriminality. S ohledem na relativně malý počet obyvatel, který se podle posledních dostupných informací kyperského statistického úřadu z roku 2018 pohybuje okolo 875 900, z nichž je cca 58 % ekonomicky činných, představuje ekonomika Kyperské republiky relativně omezený trh, jehož potenciál každoročně zvyšoval významný počet turistů (v letech 2018 i 2019 přijelo rekordních téměř 4 mil. turistů), kteří na ostrově pobývají převážně v období od dubna do listopadu.

Vzhledem ke své limitované výrobní základně Kypr představuje potenciál pro dovoz zboží a surovin ze zahraničí, nicméně vzhledem k rozloze a počtu obyvatel má omezenou absorpční kapacitu. Obchodníci si k ceně přesto přiráží vysokou marži, bez níž nemohou provozovat obchody při relativně malém objemu prodeje. Cenu zboží zvyšují také relativně vysoké náklady na dopravu.

Pronikání českého spotřebního zboží na kyperský trh (kromě tradičního a všeobecně známého zboží jako např. broušené sklo a pivo) výrazně komplikuje zájem kyperských obchodníků o levné alternativy z Asie, zejména z Číny. Kypřané jsou dobrými obchodníky a jednání s nimi je po většinou příjemné, uzavření businessu však může trvat delší dobu, nežli jsme tomu v Česku zvyklí. Na Kypru je důležité mít správné kontakty, z tohoto důvodu bychom doporučili spolupráci s místním zástupcem.

Základní údaje	
Hlavní město	Nikósie
Počet obyvatel	1,28 mil.
Jazyk	řečtina a turečtina
Náboženství	pravoslavní, islám, (Arméni – ortodoxní, Maronité – katolíci)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Nicos Anastasiades
Hlava vlády	Nicos Anastasiades
Název měny	EUR
Cestování	
Časový posun	+1hod.
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Vladimír Němec
Ekonomický úsek	Mgr. David Hrdoušek
Konzulární úsek	Mgr. David Hrdoušek
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	25,6
Hospodářský růst (%)	4,1
Inflace (%)	1,0
Nezaměstnanost (%)	8,4

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

2.1 Základní údaje

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

2.3 Bankovní systém

2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

3.1 Obchodní vztahy

3.2 FTA a smlouvy

3.3 Rozvojová spolupráce

3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

4.1 Úvod

4.2 Oslovení

4.3 Obchodní schůzka

4.4 Komunikace

4.5 Doporučení

4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

5.1 Vstup na trh

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

5.3 Marketing a komunikace

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Kyperská republika. Podle Ústavy z roku 1960 (po ukončení britské koloniální nadvlády) přísluší výkonná moc prezidentu republiky, který ji vykonává prostřednictvím jím jmenované Rady ministrů (prezident je současně předsedou vlády). Prezident Nicos Anastasiades vykonává úřad již druhé volební období (od r. 2013) a je zároveň zástupcem komunity řeckých Kypřanů na ostrově. Prezident je volen na pět let. Post viceprezidenta je vyhrazen zástupci tureckých Kypřanů, vzhledem k situaci je však od roku 1963 neobsazený.

Volby do Sněmovny reprezentantů (parlamentu) se konají jednou za 5 let. Sněmovna reprezentantů má 80 poslanců, přičemž od roku 1964 je obsazováno pouze 56 křesel náležejících řeckým Kypřanům. Maronité, Arméni a Latinové (náboženské menšiny) mají každá svého zástupce v parlamentu v pozici pozorovatele.

Poslední parlamentní volby v Kyperské republice se konaly v květnu 2016. Volební výsledky více méně kopírovaly původní rozložení sil v parlamentu. Došlo však ke zvýšení počtu politických subjektů, které překonaly potřebnou minimální hranici, včetně krajně pravicové ELAM. Zvítězila středopravicová DISY prezidenta Anastasiadese, druhé místo obsadila AKEL a s ní v opozici DIKO, EDEK a ELAM. Další parlamentní volby byly, kvůli pandemii CoV-19, přesunuty na 30. května 2021.

Podle předběžných průzkumů lze odhadovat, že nejsilnější stranou bude opět DISY. Zásadním vnitropolitickým tématem, které je aktuální již několik desítek let a značně ovlivňuje i volby, je řešení tzv. kyperské otázky – znovusjednocení ostrova a tím i dvou komunit - řecko a turecko kyperské.

V současné době opoziční komunistická Pokroková strana pracujícího lidu AKEL je nejstarší politickou stranou na ostrově (1941). Přes oslabení v době pádu Východního bloku zůstala dodnes relevantní silou v kyperské politice a jednou z nejsilnějších komunistických stran v Evropě. V letech 2008–2013, za vlády AKEL, došlo ke zhoršení situace v oblasti státních financí a přiblížení se státnímu bankrotu. Ten byl nakonec odvrácen s pomocí půjčky mezinárodních věřitelů tzv. Trojky.

Složení vlády:

- 1 předseda vlády (prezident republiky): Nicos ANASTASIADES
- 1 ministr zahraničních věcí: Nikos CHRISTODOULIDES
- 1 ministr financí: Constantinos PETRIDES
- 1 ministr vnitra: Nikos NOURIS
- 1 ministr obrany: Charalambos PETRIDES
- 1 ministryně práce a sociálních věcí: Zeta EMILIANIDOU
- 1 ministryně spravedlnosti a veřejného pořádku: Emily YIOLITIS
- 1 ministr školství a kultury: Prodromos PRODROMOU
- 1 ministryně energetiky, obchodu a průmyslu: Natasa PILIDES
- 1 ministr zdravotnictví: Constantinos IOANNOU
- 1 ministr dopravy, komunikace a veřejných prací: Yiannis KAROUSOS
- 1 ministr zemědělství, přírodních zdrojů a životního prostředí: Costas KADIS
- 1 tiskový mluvčí: Kyriakos KOUSIOS

Součástí vlády jsou dále ministerstva, která řídí **náměstci vlády**:

- 1 ministerstvo pro námořní dopravu: Vasilis DEMETRIADES
- 1 ministerstvo turistiky: Savvas PERDIOS

- 1 ministerstvo pro výzkum, inovace a digitalizaci: Kyriacos KOKKINOS

1.2 Zahraniční politika země

Kypr se historicky do zahraniční politiky nijak významně nezapojoval. V posledních 20 letech se stále více ztotožňuje se Západem a to jak v oblasti kultury, tak i v obchodních vztazích. Udržuje úzké vztahy se státy EU jejíž je členem (nejbližším spojencem je Řecko), s Velkou Británií, Ruskem, Izraelem, Egyptem, Arménií a Libanonem. Po nástupu konzervativního kabinetu prezidenta republiky Nicose Anastasiadesse došlo k úpravě priorit kyperské zahraniční politiky.

Vláda se od svého nástupu snažila prosazovat větší orientaci na transatlantickou vazbu a spojence v západní Evropě. Levicová opozice připomíná potřebu udržovat těsnější vazby s Ruskem a zeměmi tradičně vyjadřujícími podporu Nikósií v kyperské otázce. K prioritám kyperské zahraniční politiky patří řešení kyperské otázky, bezpečnost ostrova, lákání zahraničních investorů a ekonomických subjektů na ostrov (kyperský „daňový ráj“), rozvoj energetické spolupráce a podpora turistiky.

Klíčovým zahraničním partnerem Kypru ve všech aspektech spolupráce nadále zůstává Řecko. Dne 1. května 2004 vstoupil do EU de iure celý Kypr (resp. Kyperská republika jako jediný mezinárodně uznávaný právní subjekt), de facto však pouze jižní část ostrova s tím, že na severní části je pozastavena platnost *acquis communautaire* do doby, než se ostrov sjednotí.

Kypr byl do roku 1960 britskou kolonií, v roce 1961 se stal součástí Commonwealthu. Rok po získání nezávislosti se současně rozhořel konflikt mezi řeckými Kypřany a tureckými Kypřany (již v 50. letech tvořili asi 18 % populace). Po vzájemných střetech z konce roku 1963 byla mezi oběma národy stanovena nárazníková zóna – tzv. zelená linie, na níž byly od jara 1964 rozmístěny mezinárodní jednotky OSN (UNFICYP).

Ani poté rozpory mezi kyperskými komunitami neustaly a do sporu zasahovaly další země, především Řecko, Turecko, Velká Británie ale také Spojené státy. Do konfliktu výrazně vstoupilo také tehdejší Československo, když kyperské vládě v letech 1966 a 1972 prodalo zbraně, určené pro policejní jednotky věrné prezidentu Makariovi, který byl zároveň arcibiskupem.

V roce 1974 proběhl v jižní (řecké) části ostrova vojenský puč, který měl vést ke spojení s Řeckem. Prezident Makarios uprchl přes britskou vojenskou základnu do zahraničí a pučistům se ho nepodařilo zatknout. Turecko na převrat podpořený řeckou vládou odpovědělo invazí na severovýchodní část ostrova. V následujícím období bylo přesunuto 150 000 kyperských Řeků ze severu na jih a 50 000 kyperských Turků z jihu na sever. Byl ustanoven separatistický stát, který se roku 1983 prohlásil nezávislou republikou (tzv. Severokyperská turecká republika), jež byla doposud uznána pouze Tureckem. Oba státy stále odděluje „zelená linie“ hlídaná vojsky OSN.

1.3 Obyvatelstvo

Ostrov Kypr má rozlohu 9251 km². Hustota obyvatel je 132/km². Podle údajů OSN v roce 2021, žije na celém ostrově 1 207 359 obyvatel.

Podle údajů z kyperského statistického úřadu (Cystat) žilo ke konci roku 2018 v Kyperské republice 875 900 obyvatel. Podle údajů z Cystatu, žilo v roce 2019 na území Kyperské republiky 161 000 cizinců (18,1 %). Poslední sčítání lidu se uskutečnilo v roce 2011.

V okupované severní části ostrova žije podle údajů tamních úřadů 374 tis. osob (bez započtení tureckých vojáků), z toho 230 tis. je považováno za občany tzv. Severokyperské turecké republiky a něco přes 100 tis. tvoří zahraniční studenti.

Poměr tureckých Kypřanů a přistěhovalců po roce 1974 (převážně z Turecka) je však velmi těžké stanovit.

Populace Kyperské republiky je tvořena z 48,8 % muži a 51,2 % ženami.

Věkové složení populace je následující:

- 1 0–14 let: 16 %
- 1 15–24: 12 %
- 1 25–54 let: 47 %
- 1 55–64 let: 12 %
- 1 nad 65 let: 13 %

67 % obyvatel žije ve městech a zbytek na vesnicích.

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva je okolo 0,8 %.

Ostrov je rozdělen politicky, kulturně i nábožensky. Zatímco kyperští Řekové jsou ortodoxní křesťané, obyvatelé severní části ostrova jsou muslimové, kteří zastávají umírněné sunnitské křídlo. Na ostrově žijí i maronitské a arménské menšiny.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V letech 2016–2019 zaznamenala kyperská ekonomika čtyřleté období velmi dynamického rozvoje, kdy HDP rostl průměrně o 4 % ročně. Pozitivní vývoj ovšem zásadně změnila epidemie covid-19, která zemi navíc zasáhla v období očekávaného ochlazení ekonomiky. Plné dopady koronavirové krize na Kypr zatím nelze odhadnout, vzhledem ke struktuře hospodářství ale budou minimálně do roku 2022 hluboké a projeví se napříč všemi hlavními produktivními sektory (turismus, finanční služby, námořní doprava a zřejmě i stavebnictví, které překvapivě jako jediné této krizi zatím odolává).

Obecně platí, že kyperská ekonomika je velmi otevřená, silně závislá na turistice, tzv. finančních službách, komerčním vysokém školství a některých dalších službách, jejichž vnější poptávku Kypr nedokáže ovlivnit. Zároveň je vysoce zadlužená, státní dluh v roce 2020 dosáhl 114,8 % HDP s tím, že do roku 2025 by měl klesnout i tak na stále vysokých 90 % HDP. K tomu se přidává vysoké zadlužení firem a domácností (111,6 % HDP).

Negativem je též poměrně stále vysoký podíl nesplácených půjček, který však klesl z 28 % (2019) na 19,1 %. Ke specifickým kyperským rizikům patří, že sektory, na něž místní prosperita spoléhá, se budou zotavovat pomalu a že budou dlouhodobě utlumeny krizí zahraniční poptávky. V situaci, kdy navíc poroste poptávka po úvěrech na mezinárodních trzích, bude Kypr vzhledem k vysokému zadlužení v nevýhodě.

Po poklesu HDP z roku 2020 na -6,2 % by mělo dojít k následnému růstu a to o 4,1 % v roce 2021 a o další 3,3 % v roce 2022. Dopad krize ale může být závažnější a bude záležet na tom, jak dlouho omezení vyvolaná pandemií potrvají a jak rychle se globální ekonomika opět nastartuje.

Inflace se podle EIU bude v roce 2021 držet okolo 1 % (duben, 1,2 %). V roce 2020 dosáhla nezaměstnanost 7,2 % - třetí nejvyšší v EU.

Na HDP se podílí z 87 % služby, 11 % průmysl a 2 % zemědělství. Vzhledem ke svému unikátnímu ostrovnímu charakteru nelze kyperskou ekonomiku srovnat se zeměmi v regionu.

Nejdůležitější sektory ekonomiky jsou turistika, finanční služby, nemovitosti, loďařství a průmysl. Největšími vývozními položkami jsou na Kypru zpracované průmyslové výrobky (39 %), mezi které patří například káva, léčiva, zlato, telekomunikační zařízení a další. Na druhém místě jsou produkty na bázi ropy (29 %, způsobeno velkými objemy reexportu) a dále průmyslově zpracované potraviny zejm. maso, sýr halloumi, ovoce, zelenina, olivový olej a další (23 %).

Největší procento dovozu tvoří spotřební zboží (28 % z celkové hodnoty), dopravní zařízení a jeho části, jakými jsou osobní automobily, nákladní auta, lodě atd. (24 %), zemědělské a manufakturní produkty (23 %) a produkty na bázi ropy (18 %). Největšími obchodními partnery jsou Řecko, Velká Británie, Německo, Itálie, Izrael, Francie a Čína.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	5,2	3,1	-6,2	4,1	3,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	40 561,8	42 182,9	39 430,0	41 360,0	43 170,0
Inflace (%)	1,4	0,3	-0,7	1,0	1,7
Nezaměstnanost (%)	8,4	7,0	7,9	8,4	7,3
Export zboží (mld. USD)	4,4	3,5	2,8	3,2	3,5
Import zboží (mld. USD)	9,7	8,7	7,3	8,6	9,3
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-5,3	-5,2	-4,5	-5,4	-5,8
Průmyslová produkce (% změna)	6,8	4,0	-11,0	4,5	4,0
Populace (mil.)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9

Konkurenceschopnost	44/140	44/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Kyperská vláda poslední rok soustředila svou ekonomickou aktivitu hlavně na nápravu škod způsobených koronavirovou krizí. To ovšem přispělo ke zhoršení stavu veřejných financí. S dalšími omezeními, která vláda průběžně vyhlášovala, byla nucena poskytnout finanční podporu osobám a firmám, které tato omezení nějakým způsobem zasáhla. Výhledově je očekáván negativní trend vyšších výdajů a nižších příjmů.

Kypr zaznamenal v roce 2020 schodek ve výši 1 miliardy € (5 % HDP), ve srovnání s přebytkem 327 milionů € (1,5 % HDP) v roce 2019. Očekává se, že schodek státního rozpočtu se bude v příštích letech postupně snižovat a ekonomika by měla začít posilovat a růst. V letech 2023–25 očekáváme přebytek rozpočtu v průměru 1,3 % HDP ročně. Po dosažení odhadovaných 114,8 % HDP v roce 2020 očekáváme, že vládní dluh bude v následujících letech postupně klesat a na konci roku 2025 dosáhne 90 %.

Celkové výdaje se v roce 2020 zvýšily o 11,5 % na 9,9 miliardy €. Naproti tomu celkový výnos klesl o 3,8 % (8,9 miliard €). Kypr se snaží tuto situaci částečně kompenzovat zvýhodněním daní pro fyzické i právnické osoby a možností platby daní se zpožděním. Vládní náklady na obsluhu dluhu významně poklesly, což bylo podpořeno ultra akomodativním měnově politickým postojem Evropské centrální banky.

V roce 2020 úrokové platby poklesly o 3,1 % na 495 mil. €, a to navzdory nárůstu veřejného dluhu na 118,2 % HDP. Očekává se, schodek rozpočtu bude během let 2021–2022 postupně snižovat. V letech 2023–2025 je očekáván přebytek rozpočtu v průměru 1,3 % HDP za rok.

Co se týče devizových rezerv, na Kypru jsou zahraniční aktiva držena nebo kontrolována národní centrální bankou. Rezervami jsou buď zlato, nebo konkrétní měna. Mohou to být také speciální práva k obchodování s cennými papíry denominované v cizích měnách, jakými jsou státní a podnikové dluhopisy, akcie a půjčky v cizí měně. Devizové rezervy byly v roce 2020 vyšší než v letech předešlých (2018: 925 tis., 2019: 1,033 mil., 2020: 1,239 mil. USD) pro nadcházející léta se očekává mírný pokles.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,4
Veřejný dluh (% HDP)	111,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,8
Daně	
PO	12,5 % s výjimkami
FO	odstupňová podle příjmů
DPH	19 % (na široký výběr zboží a služeb jsou uplatněny snížené sazby)

2.3 Bankovní systém

Krise kyperské ekonomiky a následné reformy v letech 2013–2015 výrazně zredukovaly velikost bankovního sektoru v zemi z 550 % HDP na současných 235 % HDP.

Díky soukromým přímým zahraničním investicím a použití prostředků z bail-out programu se podařilo kyperský bankovní systém stabilizovat.

V průběhu roku 2018 se propadla do krize likvidity státní Cyprus Cooperative Bank (CCB), druhá největší banka v zemi. Banka byla rozdělena na zdravou část prodanou Hellenic Bank a státní konsolidační agenturu s většinou NPLs. Likvidací CCB vznikl v kyperském retailovém bankovníctví de facto duopol Bank of Cyprus (necelých 60 %) a Hellenic Bank (30% podíl). Třetí největší bankou je Russian Commercial Bank, následuje Eurobank Cyprus a Alpha Bank.

V roce 2020 působilo v Kyperské republice celkem 29 úvěrových (bankovních) institucí, z toho 11 domácích bank a 18 poboček zahraničních úvěrových institucí (bank), vč. arabských, ruských, či ukrajinských.

Kyperské banky zůstávají ve střednědobé perspektivě ohroženy vysokou mírou NPLs, jejichž objem se daří jen pomalu snižovat, a to spíše odprodejem než restrukturalizací dluhů.

Na konci roku 2019 představovaly NPLs 9,6 mld. € resp. 28 % všech úvěrů v bankovním systému a na konci roku 2020 to bylo 19,1 %. V nesplácených úvěrech zůstává Kypr na předních příčkách v EU.

Do krize vyvolané epidemií covidu-19 vstoupily kyperské banky vysoce likvidní. K březnu 2020 tvořily vklady 47,9 mld. € a úvěry 33,6 mld. €.

Hlavním rizikovým faktorem zůstávají NPLs a jejich nízká vymahatelnost. Část nesplácených úvěrů se navíc v důsledku odprodeje pouze přesunula k zahraničním investičním fondům nebo do státní konsolidační agentury. Tím sice zmizely z účetní rozvahy bank, závazky ale zůstaly v ekonomice a představují riziko pro stabilitu soukromých bank.

Credit rating Kypru: Ba1 (Moody's), BBB- (Fitch i S&P). Úrokové sazby se meziročně (duben) zvýšily z 8,71 % na 8,82 %.

2.4 Daňový systém

Kyperský daňový model je propracovaný a je klíčovou součástí zdejšího ekonomického modelu – země jako mezinárodní centrum daňových a korporátních služeb. Je poměrně stabilní avšak ne úplně přehledný s velkým množstvím výjimek.

Pro zdanění příjmů na Kypru je rozhodující, zda se jedná o kyperského daňového rezidenta či nerezidenta. Rezidentem je fyzická osoba, která pobývá na Kypru více než 183 dní v roce. U právnické osoby je za rezidenta považována firma, která má řízení a kontrolu na Kypru. U rezidentů jsou zdaněny všechny příjmy, tj. příjmy plynoucí jak ze zdrojů na Kypru, tak v zahraničí, zatímco u nerezidentů jsou zdaněny pouze příjmy dosažené na Kypru, u právnické osoby prostřednictvím její stálé provozovny umístěné na Kypru.

Daně z příjmů: daň z příjmů fyzických osob (odstupňována podle příjmů), daň z příjmů právnických osob činí 12,5 %. Od daně jsou osvobozeny dividendy, zisk z prodeje cenných papírů, zisky stálých provozoven v zahraničí a úroky, které nevznikly běžnou činností společnosti či činností, která je s běžnou činností spojená.

Daňoví rezidenti na Kypru jsou povinni hradit příspěvek na obranu země. Zdanění kapitálových zisků z převodu nemovitostí, jakož i ze zisku z prodeje akcií společností, které vlastní nemovitosti, s výjimkou společností obchodovaných na burze, se platí 20% daň.

Daň z přidané hodnoty - základní sazba DPH činí 19 %, na široký výběr zboží a služeb jsou uplatněny snížené sazby. Spotřební daň je uvalena na paliva, alkohol, tabákové výrobky a některé druhy luxusního zboží. Všeobecný zdravotní systém - odvody do systému všeobecného zdravotního systému se vedle mzdy platí také z důchodů, výsluh, diet a výnosu z úroků. Zásadní změny v daňovém systému se v nejbližší době neočekávají.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 FTA a smlouvy](#)

[3.3 Rozvojová spolupráce](#)

[3.4 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Kypr je historicky závislý na dovozech, které vysoce převyšují vývoz s velkým podílem reexportů a mezinárodních finančních transferů - daňový ráj. Na Kypru je registrováno kolem 250 tisíc společností, které svoji hlavní podnikatelskou činnost nevykonávají na Kypru.

Dovoz: spotřební zboží (28 %), dopravní zařízení a jeho části (24 %), zemědělské produkty (23 %) a produkty na bázi ropy (18 %).

Vývoz: zpracované průmyslové výrobky (39 % - káva, léčiva, zlato, telekomunikační zařízení), produkty na bázi ropy (29 %) a dále průmyslově zpracované potraviny (23 %).

Hodnota importu ze zemí EU meziročně výrazně klesla (z 5,391 mld. € v roce 2019 na 4354 mld. € v roce 2020).

Největší vývozci: Řecko, Itálie, Německo, Polsko a Nizozemsko. Hodnota exportu do zemí EU meziročně výrazně klesla (z 1,277 mld. € v roce 2019 na 861 mil. € v roce 2020). Export Kypru v r. 2020: Řecko, Německo, Švédsko, Slovinsko a Itálie.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	1 250,3	1 437,7	909,7	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	5 276,9	5 404,3	4 421,6	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-4 026,5	-3 966,6	-3 511,9	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Kypr stabilně zaujímá 60.–70. místo mezi českými obchodními partnery (rok 2020 - 68. v obratu).

Meziroční index obratu: 2016 (111,5 %), 2017 (82,7 %), 2018 (90,7 %), 2019 (131,8 %) a 2020 (93,3 %). Statistika je zkrácena zejména reexporty. Dlouhodobě je na Kypru registrováno cca 2 tis. CZ firem.

Růst českého exportu se zbrzdil pandemií CoV-19. ČR se z hlediska kyperského exportu umístila v roce 2020 na 9. místě.

Obchodní výměna s ČR (mld. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	1,7	2,7	2,4	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	1,0	0,8	0,9	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,6	-1,9	-1,5	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s ČR

Po vstupu obou zemí do EU zůstala formálně v platnosti řada bilaterálních smluv, jejichž ustanovení byla nahrazena pozdější úpravou obsaženou v *acquis communautaire*. Většina bilaterálních smluv byla uzavřena ještě v době Československa, některé z nich budou proto revidovány. Na okupovaném území Kyperské republiky (sever ostrova) orgány ČR však nemohou poskytovat účinnou konzulární a právní pomoc.

- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti obrany ze dne 19. 11. 2012 Smlouva o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací ze dne 9. 6. 2011, platná od 1. 9. 2012
- 1 Dohoda o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu z 28. 4. 2009, platná 26. 11. 2009
- 1 Dohoda o mezinárodní silniční dopravě cestujících a zboží ze dne 20. 5. 2002, platná od 22. 6. 2005
- 1 Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic ze dne 15. 6. 2001, platná od 25. 9. 2002
- 1 Smlouva o sociálním zabezpečení ze dne 19. 1. 1999
- 1 Dohoda o hospodářské spolupráci ze dne 8. 4. 1986, platná od 9. 10. 1986
- 1 Protokol k Dohodě o hospodářské spolupráci z 8. dubna 1986, platný od 29. 12. 1987
- 1 Smlouva o právní pomoci ve věcech občanských a trestních ze dne 23. 4. 1982, platná od 18. 5. 1983
- 1 Konzulární úmluva ze dne 12. 5. 1976, platná od 27. 7. 1978
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu ze dne 8. 5. 1974, platná od 7. 2. 1975
- 1 Úmluva o spolupráci v oblasti zdravotnictví ze dne 29. 6. 1972, platná od 25. 5. 1973
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti kultury, vědy a školství ze dne 16. 4. 1971, platná od 1. 7. 1971
- 1 Dohoda o letecké dopravě ze dne 13. 11. 1967; platná od 30. 9. 1968
- 1 Dohoda o vědeckotechnické spolupráci ze dne 13. 11. 1965

3.3 Rozvojová spolupráce

ČR rozvojovou pomoc Kypru neposkytuje. V současné době neexistují ani společné rozvojové projekty ve třetích zemích. Evropská komise poskytuje od roku 2006 asistenční program turecko-kyperské komunitě na ostrově (severní část ostrova). Cílem programu je podpora rozvoje území severního Kypru a příprava na jeho začlenění do EU v případě sjednocení ostrova. Mezi lety 2006–2020 bylo v této oblasti alokováno více než 555 mil. €.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

V Kyperské republice lze spatřovat příležitosti pro české firmy v oblastech, které jsou dlouhodobě systematicky neřešené (energetický, vodohospodářský a odpadní průmysl, doprava a infrastruktura) tam, kde je dlouhodobě poddimenzovaný rozvoj (zdravotnictví, farmaceutický průmysl, turistika) a v moderních technologiích (ICT).

► ICT

Stát digitalizuje státní správu, na tento rozsáhlý vládní projekt Ministerstva pro výzkum, inovaci a digitální politiku vláda vyčlenila 85 mil EUR. Kyperská republika by chtěla aspirovat na pozici regionálního IT hubu. I když za poslední rok (v březnu roku 2020 bylo otevřeno Ministerstvo pro výzkum, inovaci a digitální politiku) došlo v tomto odvětví k určitému posunu, Kypr má před sebou stále ještě dlouhou cestu.

Modernizace služeb se stala jednou z priorit vlády již v roce 2019, během pandemie ale získala zcela nový rozměr a prostředky. České firmy a jejich řešení mohou nalézt uplatnění především v oblastech automatického zpracování dat, SW síťové infrastruktury a databázových systémů, autentifikace či kybernetické ochrany IT systémů, modernizaci telefonních služeb atd.

Vedle státní správy se nabízejí také příležitosti v oblasti finančních technologií, kde již roste poptávka ze stran bank a pojišťoven, kterým se v důsledku pandemie covidu-19 daří měnit dlouhodobě zakořeněné rigidní návyky klientů a pomalu přecházejí na online služby.

► Energetický průmysl

Kypr neplní závazky v oblasti snižování emisí CO₂ (ty dokonce stoupají) ani navyšování podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, a to navzdory příznivým klimatickým podmínkám na ostrově. Zemi hrozí od roku 2020 vysoké pokuty ze strany Evropské komise, vedle toho dynamicky rostou náklady na emisní povolenky.

Vláda proto bude muset přistoupit k liberalizaci trhu s elektřinou, které se zatím bránila z politických důvodů. Otevře se tak prostor pro menší

producenty a rozvoj infrastruktury pro výrobu elektřiny především ze sluneční a větrné energie.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Kypr dlouhodobě výrazně zaostává za přijatými cíli EU v oblasti zpracování odpadů, recykluje méně než čtvrtinu pevného komunálního odpadu a jeho většina je naopak skládkována. V oblasti recyklace působí v Kyperské republice pouze dvě neziskové společnosti sdružené v evropské organizaci PRO EUROPE (období fy Eko-Kom v ČR) zaměřené na recyklaci baterií a starých spotřebičů.

Od roku 2020 vláda rozhodla o přísnějších limitech pro podíl skládkování a současně navýšila povinné procento ekologicky recyklovaného odpadu. Ministerstvo zemědělství plánuje zavést programy, jakými jsou např. „platím za to, kolik vyhodím“, nebo „čistší pláže v hotelových oblastech“ – v návaznosti na tento program bude vypsan tendr na dovoz kontejnerů na odpadky zejména pro hotelové oblasti.

Recyklovat by se měla začít i farmaceutika. Plánuje se výstavba nových zařízení na energetické využití odpadu a s tím spojené infrastruktury, zejména třídíren komunálního odpadu a provozů na zpracování recyklovatelného materiálu. Domácí výrobci/dodavatelé neexistují, nabízí se tak příležitost pro české firmy.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Kyperská vláda dokončila navzdory epidemii covidu-19 systém všeobecného zdravotního pojištění (GESY), jehož plná implementace byla zahájena v červnu 2020. GESY zahrnuje státní i soukromé nemocnice a z pohledu klientů zavádí plně konkurenční prostředí. Vzhledem k pandemické situaci se zvyšují investice do zdravotnictví a to ze státních i unijních zdrojů.

Státní nemocnice budou muset zásadně investovat do infrastruktury a vybavení, do budoucna by měly získat úplnou autonomii s pravomocí samostatně nakupovat napřímou lékařskou techniku, což nabízí významné příležitosti pro české exportéry. Česká zdravotnická technika a rehabilitační pomůcky mají na Kypru velmi dobré jméno a jsou zde realizovány úspěšné referenční projekty.

Tento sektor představuje jednu z hlavních oblastí pro přímý dovoz průmyslové produkce. Jako přirozená lobby působí mj. také desítky kyperských lékařů vystudovaných v ČR. Kyperské Ministerstvo zdravotnictví vyhlašuje téměř každý týden nové tendry na dodávku léků a zdravotnického materiálu.

► Dopravní průmysl a infrastruktura

V Kyperské republice probíhají opravy a výstavby silnic a silničních obchvatů, cyklistických stezek a chodníků. V řešení je návrh na výstavbu speciálního pruhu pro autobusy v hlavním městě Nikósii, který by měl v budoucnu sloužit i tramvajím. V plánu je modernizace a přestavba dvou přístavů na jižní části ostrova. Počítá se s umístěním „chytrých autobusových zastávek“ a nabíjecích míst pro elektrická auta.

Projekty tohoto typu jsou na Kypru z velké části financovány Evropskou Unií a tendry jsou vypisovány v anglickém jazyce, aby umožnily účast i českým firmám.

► Služby – turistika

Turistický sektor patří k jedněm z nejdůležitějších v kyperské ekonomice (okolo 20% HDP). Vláda se zaměřuje na jeho další rozvoj a diverzifikaci tak, aby tento sektor byl z regionálního hlediska konkurenceschopný. Relativně krátké post pandemické období bude kritické pro obnovení růstové křivky v tomto sektoru.

Ministr pro turistiku vypracoval podrobný plán, který by měl pomoci k návratu turistů na ostrov. Podle něj by v roce 2030 měly být počty turistů dokonce vyšší, než tomu bylo v roce 2019, kdy ostrov navštívily necelé 4 mil. turistů. Investiční plán se zaměřuje mj. na rozvoj wellness a agro turistiky, výstavbu sportovních center a tematických parků, dále na rekonstrukci a modernizaci hotelů a ubytovacích zařízení.

Zde se nabízí příležitosti pro české firmy zaměřené např. na vybavení hotelů, vč. např. designového osvětlení, či na vybavení sportovních, informačních center a tematických parků. Na obnovu turistiky je vyhrazeno 18,6 miliard €.

[Mapa globálních oborových příležitostí – Kypr - BusinessInfo](#)

[Mapa globálních oborových příležitostí MZV](#)

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kypr je sice evropský ostrovní stát, ale v minulosti byl osídlen mnoha různými národy, což ovlivnilo nejenom jeho kulturu, ale i způsob komunikace a obchodování. Kyperský trh není příliš rozsáhlý a místními firmami je dobře zpracován.

Využívání místních agentů/zástupců je proto pro dlouhodobější spolupráci obvyklé. Obchodní zástupce musí být na Kypru zaregistrován u Rady obchodních zástupců a být držitelem licence s registračním číslem. V takovém případě je spolupráce obvykle upravena závaznou smlouvou o zastupování.

4.2 Oslovení

Na Kypru se nemusíte obávat oslovit vytipovaného partnera, jak osobně nebo přes kyperského prostředníka. Kypřané jsou velice přátelští a určitě vás budou provázet minimálně na první schůzce s úsměvem na rtech, který pak budete muset udržovat ještě poměrně dlouho, protože pokud váš kyperský protějšek nemá v úmyslu s vámi uzavřít obchod ihned, bude poměrně časově náročné spolupráci navázat.

Obchod na Kypru je založen na osobních kontaktech případně na doporučení od jiných kyperských firem, či přímo rodinných příslušníků obchodníka. Velmi široké rodinné vazby jsou na Kypru středobodem každodenního života, obchodu i politiky. Téměř všichni Kypřané mluví poměrně dobře anglicky, takže kyperského prostředníka budete potřebovat hlavně pro jeho kontakty.

4.3 Obchodní schůzka

I když Kypřané patří k jižním národům, tak ve srovnání s jinými zeměmi jižní Evropy chodí na obchodní schůzky poměrně včas a pokud se z nějakého důvodu opozdíte vy, tak se na vás ve většině případů zlobit nebudou. Na prostředí schůzek většinou příliš nezáleží, i když ostrované mají rádi jídlo a většina schůzek probíhá v barech, kafeteriích anebo restauracích, mohou vás pozvat i k sobě do kanceláře.

Mějte u sebe vždy připravenou vizitku, pomůže vám v představení a hlavně nebudete muset několikrát opakovat své jméno.

Kyperský partner Vás bude pravděpodobně oslovovat křestním jménem, příjmením se na Kypru oslovuje málokdy. Při první schůzce nejsou dárky většinou obvyklé, později však svůj obchodní protějšek obdarovat lze.

Kypřané rozhodně nejsou ostýchaví, v mnoha případech mohou být až téměř žoviální. Stylem obchodování se spíše blíží zemím Blízkého východu, než zemím evropským.

I přes to, že v kyperské společnosti je stále do značné míry patrná mužská dominance, co se týče přístupu v obchodu, Kypřané nedělají rozdíly v jednání mezi mužem nebo ženou.

Pokud vám dá na sebe Kypřan mobilní telefonní číslo, tak to znamená, že má opravdu zájem s vámi navázat spolupráci. Říká se, že nejlepším dědictvím na Kypru je mobil s důležitými kontakty.

Jako obchodníci jsou sice přátelští, ale zároveň tvrdí a neústupní. Jednání mohou být mnohem intenzivnější, než jednání s českým partnerem a

to oběma směry, jak v pozitivním, tak i v negativním smyslu. Délka schůzky může být velice individuální, někdy se může jednání opravdu protáhnout, jindy může být dodržena k tomuto určená hodina.

Při jednání Kypřané rádi navazují přátelskou atmosféru.

Mezi obyvateli ostrova existují malé rozdíly ve způsobu jednání, ale spíše než na regionu ze kterého pochází, hraje roli vzdělání, jakého dosáhli a to, zda studovali v zahraničí, nebo na Kypru.

Při jednání vám Kypřan většinou alkohol nenabídne, pokud ovšem máte obchodní schůzku v baru, nebo restauraci, tam si můžete alkohol k jídlu objednat. K alkoholu se většinou podává alespoň nějaké malé občerstvení.

Co se týče oděvu, který zvolit na pracovní schůzku, zde neexistuje rozdíl ve srovnání s jinými evropskými zeměmi. Střídmost a elegance vždy vyhrávají, pouze nezapomeňte, že během léta jsou na Kypru opravdu vysoké teploty a nošení např. obleku s kravatou by pro vás mohlo být, mimo klimatizované prostory, poněkud nepohodlné.

Před schůzkou je dobré zjistit, kdo bude reprezentovat kyperského partnera a podle toho si zvolit svůj team, být ve stejném, nebo menším počtu, než váš protějšek. Při první schůzce vás kyperský partner k sobě domů nepozve, ale pokud už s ním zahájíte spolupráci, budete v jeho domě vítáni.

Na Kypru se všeobecně hodně jí, takže se nelekněte porcí, které budou servírovány. Kypřané se rádi ukazují.

Zvyklostí je přinést víno a/nebo dezert, popřípadě dárky dětem. Květiny se při návštěvách příliš nenosí.

4.4 Komunikace

Pokud vy i váš kyperský protějšek mluvíte anglicky, nebo jiným společným jazykem na dobré úrovni, překladatele si sebou neberte, zbytečně by to mezi vás stavělo bariéry. Kypřané a to i např. na úřadech mají angličtinu na dobré úrovni a ti co jazyk neovládají (např. starší lidé na vesnicích) na vás budou i tak mluvit třeba řecky a pokoušet se s vámi o konverzaci.

Kypřané mohou být názorově vyhranění v tématech, jako je náboženství či kyperská otázka (téma znovusjednocení severní a jižní části ostrova). Těmto tématům se raději vyhněte. Jako jinde, i zde na Kypru je nejlepší způsob komunikace osobní, telefonická spojení a email jsou až na druhém místě.

4.5 Doporučení

Nebojte se oslovit kyperské partnery, v nejhorším případě Vás odmítnou, nebo nezvednou telefon. Kypr je paradoxně státem právníků, proto si dobře pročtěte podmínky smlouvy, aby později nedošlo k nedorozumění.

Zajišťování dokumentů může být časově náročné, státní správa zde pracuje odlišným tempem, než jak jsme zvyklí z domova. Ve většině případů se na úřad musíte dostavit osobně, vymezte si na to tedy dostatek času.

Je zcela běžné, že kyperské firmy podmiňují nákup zboží od zahraničního dodavatele v případě navázání dlouhodobější spolupráce zajištěním exkluzivity, resp. zvýhodněných podmínek odběru. Tento požadavek zdůvodňují omezenými absorpčními možnostmi kyperského trhu, kde by konkurence mezi kyperskými podniky nepřinesla užitek ani zahraničnímu partnerovi.

4.6 Státní svátky

Kromě vlastních státních svátků se v Kyperské republice slaví i řecké státní svátky.

V níže uvedených dnech jsou úřady a banky uzavřeny:

- 1 1. ledna Nový rok
- 1 6. ledna Slavnost zjevení Páně, svátek Tří králů nebo též Epifanie
- 1 25. března státní svátek Řecka – Den nezávislosti
- 1 1. dubna Den boje za nezávislost Kypru
- 1 1. května Svátek práce

- 1 15. srpna Nanebevzetí Panny Marie
- 1 1. října Den nezávislosti Kypru – státní svátek Kyperské republiky
- 1 28. října státní svátek Řecka – „OXI“ NE – připomenutí řeckého odmítnutí italského ultimáta a odporu proti invazi v roce 1940
- 1 25. prosince Vánoce
- 1 26. prosince Druhý den Vánoční

Pohyblivé svátky:

- 1 Zelené pondělí (50. den před Velikonocemi řecké ortodoxní církve)
- 1 Velký pátek – Epitaph (podle řecké ortodoxní církve)
- 1 Velikonoční pondělí (podle řecké ortodoxní církve)
- 1 Velikonoční úterý (uzavření bank, škol a úřadů) po velikonočním pondělí
- 1 Svatodušní pondělí – Kataklysmos

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- [5.1 Vstup na trh](#)
- [5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)
- [5.3 Marketing a komunikace](#)
- [5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- [5.5 Trh veřejných zakázek](#)
- [5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)
- [5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)
- [5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)
- [5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Hledat kyperského partnera lze např. prostřednictvím inzerátu v bulletinu Kyperské hospodářské a průmyslové komory (Cyprus Chamber of Commerce and Industry, CCCI) nebo přímo v sekci Members Directory na [hlavní stránce](#).

V případě žádosti o vyhledání vhodného partnera adresované velvyslanectvím doporučujeme zaslat současně následující informace:

- 1 stručný popis výrobku v angličtině
- 1 detailní kontaktní údaje
- 1 informační listy, katalogy, vzorky, certifikáty, referenční listiny
- 1 obvyklé obchodní podmínky, za jakých dodáváte, záruční dobu
- 1 kdo je v zahraničí vaším obvyklým odběratelem, distributorem – s jakým sortimentem obchoduje
- 1 kdo je vaším konkurentem – jaké zahraniční výrobky lze označit za podobné či bojující o stejnou skupinu zákazníků
- 1 popis případné předchozí spolupráce s Kyprem
- 1 jaké jsou Vaše představy možností dodávek na Kypr

Je vhodné si rovněž předem zjistit přibližné dopravní náklady, tj. zkusit zkalkulovat cenu z ČR na Kypr (do Larnaky či Limassolu) s odhadem možného jednorázového množství dodaného na kyperský trh. Zejména pro období získávání tržního podílu a prosazení se na trhu je to obvykle největší výzva.

Kyperský trh má s ohledem na svoji velikost omezenou absorpční kapacitu pro dovážené zboží. Na trhu jsou obvykle přítomni hlavní globální konkurenti. Obchodníci si k ceně přesto přiráží vysokou marži, bez níž nemohou provozovat obchody při relativně malém objemu prodeje. Cenu zboží zvyšují také vysoké náklady na dopravu.

Pronikání českého spotřebního zboží na kyperský trh (kromě tradičního a všeobecně známého zboží jako např. broušené sklo a pivo) výrazně komplikuje stále rostoucí zájem kyperských obchodníků o levné alternativy z Asie, zejména z Číny. Kypr je od 1. května 2004 členským státem EU a součástí vnitřního trhu Evropské unie. Pro české výrobce platí v Kyperské republice stejná pravidla jako v ostatních zemích EU.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podnikatelskou činnost na Kypru může provozovat:

- 1 obchodní společnost soukromá/veřejná (company private/public)
- 1 pobočka (branch)
- 1 veřejná společnost/společnost s ručením omezeným (general partnership/limited partnership)
- 1 Evropská společnost (European Company) podle Nařízení Rady 2157/2001

Pravidla zápisu jsou stejná jako pro místní podnikatele. Předem je nutno získat od rejstříku souhlas se jménem společnosti – z důvodu možného konfliktu názvů.

Základem je společenská smlouva, ve které se uvádí informace o firmě: předmět činnosti, základní kapitál, počet vydaných akcií, seznam vedoucích pracovníků včetně jejich pravomocí, sídlo společnosti ad. K této informaci je nezbytné předložit potvrzení místního právníka (lawyer's affidavit) o tom, že podmínky k založení společnosti byly po formální stránce splněny.

Zaregistrování společnosti do podnikového rejstříku a vyřízení dalších dokumentů prostřednictvím právníké kanceláře trvá zhruba měsíc. Náklady na celou proceduru registrace se pohybují od 700 EUR výše a závisí na velikosti a typu společnosti.

Na kyperském trhu není mnoho přímých investic českých firem.

Několik českých firem má na ostrově své obchodní partnery, kteří na základě dlouhodobé spolupráce dovážejí výrobky a zboží z ČR (dopravní prostředky, pivo, lékařské vybavení apod.). Z veřejných zdrojů je však patrné, že řada finančních skupin s českou účastí a českých firem se na Kypru etablovala většinou z důvodu daňové optimalizace a kvůli využívání místních korporátních služeb. Podle dostupných informací bylo v roce 2019 na Kypru registrováno 2053 firem původem z ČR.

V posledních letech před pandemií CoV-19 došlo k oživení vzájemného obchodu a realizaci zajímavých akvizic. V roce 2017 např. založil český APS Holding společnou firmu s Hellenic Bank, která spravuje portfolio nesplácených úvěrů tohoto největšího finančního ústavu na Kypru.

Společnost Sazka od roku 2017 společně s řeckým investorem provozuje monopolní loterijní firmu OPAP, do které již v roce 2012 vstoupila česká investiční skupina Emma. V roce 2018 vyhrála firma LINET významný tendr pro dovoz nemocničních lůžek do kyperských státních nemocnic a úspěšně se etablovala na trhu. Firma SOLEK zde dosáhla úspěchu při budování solárních elektráren.

5.3 Marketing a komunikace

Zažité spotřebitelské zvyky kyperských zákazníků s sebou přináší požadavky na propagaci, zejména pokud jde o začínající firmy nebo o prezentaci nového zboží. Způsoby propagace se neliší od propagace v ČR, samozřejmě s přihlédnutím k místním zvyklostem a podmínkám. Rozsah nezbytné reklamy či jiné formy propagace se liší dle výrobků a je patrně vhodné přenechat tuto otázku kyperskému partnerovi, pokud má zkušenosti s obchodem s danou komoditou.

Vedle tradičních propagačních médií (televize, rádio, tisk, billboardy) se v posledních letech rozvinuly metody tzv. přímého marketingu, rozesílání propagačních materiálů domácnostem, telemarketing a v posledních letech jsou masivně využívány sociální sítě, především Facebook a Instagram. V marketingové komunikaci nedoporučujeme používat náboženské symboly a informace týkající se rozdělení ostrova.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V oblasti ochrany duševního vlastnictví platí v Kyperské republice autorský zákon z 1. ledna 1994, patentový zákon z 2. dubna 1998, zákon o právní ochraně průmyslových designů a vzorů z 23. února 2002 a zákon o ochranných známkách. Všechny národní předpisy jsou konzistentní s relevantními evropskými předpisy a mezinárodními standardy.

V současné době není známý případ porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům.

5.5 Trh veřejných zakázek

Systém vypisování a řízení veřejných zakázek se na Kypru řídí jednotným zákonem. Aktuální vyhlášené tendry je možné sledovat prostřednictvím e-Procurement (v anglické verzi aplikovat filtr „Latest CFTs“, Calls for Tenders), portálu kyperské vlády, na kterém jsou povinně zveřejňovány všechny veřejné zakázky.

Obecné informace zde jsou k dispozici anglicky, zadávací dokumentace převážně v řečtině. Systém umožňuje rovněž registraci firmy a zaslání notifikací o nových tendrech podle vybraných oborů.

Po vyhlášení každé veřejné zakázky běží lhůta pro podání formálních dotazů k jejím podmínkám a formulaci případných výhrad, které jsou vypořádány nejpozději do pevně stanoveného data. Krátce poté obvykle následuje termín pro podání nabídek. Jednotlivé lhůty od sebe dělí relativně krátká doba a prostor pro přihlášení do tendru je maximálně v řádu týdnů, proto se doporučuje mít nabídku a příslušnou dokumentaci připravenou předem.

Všechny nabídky, které splní formální kritéria, postupují do druhého kola, ve kterém je automaticky vybraná ta nejlevnější jako vítěz.

Pokud má vývozcce informace o připravovaném tendru, doporučujeme v případě státních institucí ještě před jeho vypsáním oslovit oficiální cestou představitele zadavatelské instituce, ideálně s nabídkou prezentace produktů a služeb v místě. V rámci ministerstev se jedná o pozici „Permanent Secretary“, resp. jim podřízené investiční/akviziční odbory.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Nejčastějšími způsoby placení za zboží (služby) poskytnuté zahraničním dodavatelem na Kypru dlouhodobě byly:

- 1 akreditiv (90denní)
- 1 placení proti dokumentům (cash against documents)
- 1 bankovní šek, který se používá především u menších objednávek
- 1 cash in advance (nedoporučujeme!)

Před hospodářskou krizí roku 2013 bývala platební morálka považována za dobrou, se zánikem a problémy mnoha firem se ale trvale zhoršila. Vzhledem k vysoké míře nesplácených úvěrů také banky na Kypru zpřísnily podmínky pro poskytování úvěrů. Je třeba, aby exportéři věnovali dohodě o platebních podmínkách mimořádnou pozornost. S obnovením ekonomického růstu po roce 2015 se postupně zlepšila finanční situace kyperských firem i jejich platební morálka.

Na Kypru se aplikuje anglosaské právo. Využití místního právníka je nákladné, ale nezbytné. Soudní řízení je vedeno v řeckém jazyce, je proto nezbytná přítomnost tlumočnicka. K veškeré dokumentaci musí být k dispozici ověřený řecký překlad. Výše soudních výloh je závislá na délce soudního řízení. Průběh řízení je pro cizince nepřehledný.

Při uzavírání obchodního kontraktu doporučujeme včlenit arbitrážní doložku a zvolit si místo arbitráže mimo Kypr a jako rozhodné právo pro případný spor právo ČR či třetí země, které je nám bližší. Podle kyperského právního systému může být arbitrem kdokoliv, na kom se zainteresované strany dohodnou.

Využit lze i služeb profesionálních arbitřů, kteří jsou sdruženi v Odborné asociaci arbitřů The Chartered Institute of Arbitrators /Cyprus Branch). Kypr je smluvní stranou Newyorské úmluvy o uznávání a výkonu cizích arbitrážních rozhodnutí.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Kyperská republika je členskou zemí EU (ne však Schengenského prostoru), a pro občany ČR proto na Kypru platí volný pohyb osob.

Občané ČR mohou vstupovat a pobývat na území ostatních členských států EU bez zvláštních omezení, a to na základě platného cestovního pasu nebo průkazu totožnosti. V okupované části Kypru mohou čeští občané pobývat maximálně 90 dnů a to pouze s platným cestovním pasem. Občanský průkaz je chápán jako cestovní doklad pouze pro jeho držitele, nikoli pro dítě v něm zapsané. Je nezbytné, aby dítě, které cestuje společně s rodičem a je zapsáno v jeho občanském průkazu, bylo vybaveno svým vlastním cestovním pasem nebo občanským průkazem.

Po vstupu České republiky do Evropské unie mají čeští občané právo se svobodně pohybovat a pobývat na území členských států EU včetně Kyperské republiky. Právo pobytu může být omezeno pouze v případech odůvodněných veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností nebo ochranou zdraví.

Občané EU se musí na území Kyperské republiky zaregistrovat u místně příslušného imigračního úřadu do tří měsíců od příjezdu, v případě turistů provádějí ubytovací zařízení tuto registraci automaticky.

Ke vstupu do Kyperské republiky slouží mezinárodní letiště v Larnace a Paphosu nebo přístavy v Larnace, Limassolu, Paphosu a Latsi. Čeští občané se zde prokazují platným cestovním pasem nebo občanským průkazem. Podle zákonů Kyperské republiky je považovaný za legální vstup na ostrov pouze příjezd přes tyto hraniční přechody a osoby, které vstoupí na Kypr přes jeden z nich mohou cestovat na severní okupovanou část ostrova (do tzv. „Severokyperské turecké republiky“, SKTR) bez omezení.

Úřady Kyperské republiky však mohou při návratu na území kontrolované vládou požadovat předložení letenky či lodního lístku jako důkaz, že občan vstoupil na Kypr legálně. Osobám, které přijely na ostrov přes jiné hraniční přechody (zejména letiště Ercan v SKTR), se může v krajním případě stát, že nebudou puštěni na území kontrolované vládou.

Možným problémům se vystavují zejména osoby, které by vstoupily na Kypr přes tzv. SKTR a chtěli by ostrov opustit přes některý z mezinárodních přechodů kontrolovaných vládou Kyperské republiky. Při vstupu na Kypr přes území tzv. SKTR se musí čeští občané prokázat

cestovním pasem platným alespoň dalších 6 měsíců od data příjezdu.

V severní okupované části Kypru mohou čeští občané na jeho základě pobývat maximálně 90 dnů. Mezi oběma částmi Kypru je pro české občany možné cestovat na základě platného cestovního pasu nebo občanského průkazu. Pokud turisté přicestují přímo na severní Kypr, musí k návštěvě jižní části ostrova použít cestovní pas.

Cestování autem - na Kypru motoristé mohou při svých krátkodobých pobytech používat řidičský průkaz vydaný některým z členských států EU nebo platný mezinárodní řidičský průkaz. Při cestě vlastním automobilem je nutné předložit také platný technický průkaz a tzv. zelenou kartu. Na území Kyperské republiky je možné provozovat vlastní vozidlo bez registrace v místě nejvýše 3 měsíce. Maximální rychlost je 50 km/hod. v obci, 80 km/hodinu mimo obec a 100 km/hod. na dálnici. Jezdí se vlevo.

Letecká spojení - přímé spojení z Prahy do Larnaky od května do října zajišťují společnosti Smartwings (Travel Service) a Cyprus Airways, další celoročně s přestupem (Vídeň, Frankfurt, Varšava, Athény, Bělehrad ad.).

Loďní spojení - z Kyperské republiky se v současnosti nelze oficiálně dostat trajektem, či lodí (kromě výletních) do okolních států.

Specifika Kypru a doporučení pro návštěvníky

K přechodu mezi dvěma částmi rozděleného ostrova slouží následující místa: přechod na ulici Ledra a u hotelu Ledra Palace v Nikósii (oba pouze pro pěší), Agios Dometios v Nikósii, dále na západě Astromeritis-Zodhia, Limnitis, Lefka-Apliki a na východě Pyla-Pergamos, Agios Nikolaos-Strovilia (britská základna Dhekelia) a Dherynia.

V případě cestování autem z půjčovny pečlivě zvažte jeho používání na opačné straně ostrova, než kde je registrováno (z jihu na sever a obráceně), a před případnou cestou si důkladně prostudujte podmínky pronájmu. Většina autopůjčoven nemá sjednané havarijní pojištění pro druhou část Kypru a pojistka sjednávána na hranicích funguje pouze jako povinné ručení.

V případě zaviněné autonehody nebo odcizení vozu následně turistům hrozí, že budou hradit veškeré způsobené škody z vlastních prostředků. S ohledem na skutečnost, že tzv. Severokyperskou tureckou republiku nikdo (kromě Turecka) mezinárodně neuznává, může být konzulární pomoc turistům pobývajícím v severní části ostrova poskytována pouze v omezeném rozsahu.

Kypr při srovnání s jinými destinacemi, včetně Evropy, obecně patří mezi relativně bezpečné země. V posledních letech je nicméně zaznamenáváno více případů krádeží či vloupání zejména ve městě Limassol.

Na většině míst Kyperské republiky se dá platit kartou a to povětšinou i v malých obchůdkách u pláže.

Zapomeňte však na fungující MHD, jakou máme v ČR, zde stěží najdete např. vyvěšený jízdní řád anebo zastřešené autobusové zastávky. I když např. v hlavním městě ostrova Nikósii se od roku 2020 úroveň MHD zvýšila, pro informace týkající se spojuj si můžete stáhnout aplikaci [Pame](#).

Využít můžete také taxi služeb a jejich aplikací, jakými jsou například [bolt](#) a další. Vlaky, tramvaje a trolejbusy na Kypru nejsou.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Od 1. května 2004 je pracovní trh pro občany EU plně liberalizován, čeští občané mohou na Kypru pracovat za stejných podmínek jako občané Kyperské republiky. Občané EU, kteří chtějí na Kypru pracovat, se musí zaregistrovat k pobytu v případě, že zamýšlený pobyt je delší než 3 měsíce a účelem pobytu je zaměstnání. Žádost se podává před uplynutím lhůty 4 měsíců od data příjezdu na Úřadu pro matriku a migraci (Civil Registry and Migration Department, CRMD). V případě nesplnění této povinnosti může být udělena pokuta.

CivilRegistry and Migration Department (CRMD)

PO Box 25196

1307 Nicosia

Tel.: +357 22 804486

E-mail: migration@crmd.moi.gov.cy

Žadatel o registraci musí vyplnit formulář MEU1A, požádat o přidělení čísla sociálního pojištění po získání zaměstnání na Kypru a podat žádost o registraci pobytu osobně na CRMD.

Přílohy musí být následující dokumenty: vyplněný formulář (poskytne kterékoli pracoviště CRMD) podle typu požadovaného pobytu (zaměstnání, samostatně výdělečná činnost, studium atd.), platný pas nebo jiný identifikační doklad, 2 fotografie a doklad o zaměstnání vystavený zaměstnavatelem a opatřený razítkem Úřadu práce (zajišťuje zaměstnavatel).

V případě, že je žádost podávána i pro závislé osoby, musí být předložena ověřena kopie oddacího listu, rodných listů dětí apod.

Vysílání pracovníků k poskytování služeb na Kypr je nezbytné notifikovat u Ministerstva práce a sociálního pojištění:

Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance

7 Lord Byron Avenue
1463 Nicosia
E-mail: administration@mlsi.gov.cy

Vyslání musí být oznámeno minimálně jeden den před jeho uskutečněním. Pro oznámení není stanoven zvláštní formulář. Notifikace musí být v řečtině a angličtině, u pracovní smlouvy doporučujeme mít překlad do angličtiny. Oznámeny musí být následující údaje:

- 1 jméno vysílajícího podniku, adresa hlavního sídla a právní statut
- 1 detaily o právním zástupci podniku jednajícím za podnik a zástupci na Kypru, pokud existuje
- 1 místo provádění služby (adresa, jméno, právní statut, sídlo firmy, kde budou pracovníci poskytovat služby)
- 1 datum počátku vyslání
- 1 délka vyslání
- 1 charakter činnosti
- 1 osobní identifikační údaje vyslaných pracovníků

V místě výkonu služby musí být k dispozici:

- 1 formulář E 101 resp. E 102
- 1 EHIC – evropská karta zdravotního pojištění
- 1 identifikační doklad
- 1 pracovní smlouva

V případě, že vyslání přesáhne 3 měsíce, je nezbytné:

- 1 přihlásit se k pobytu
- 1 vyplnit formulář MEU 1A
- 1 prokázat dostatečný příjem ze zaměstnání mimo Kyperskou republiku
- 1 být pojištěn (postačuje Evropský zdravotní průkaz)
- 1 předložit pracovní smlouvu

Lékařská péče - na české občany se vztahují pravidla lékařské péče platná pro občany EU. Neodkladnou zdravotní péči po předložení Evropského zdravotního průkazu mohou zdarma poskytnout pouze státní zdravotnická zařízení, u soukromých lékařů je nutné platit v hotovosti. Rozsah a úroveň poskytované zdravotní péče a služeb v jednotlivých zařízeních na Kypru se může lišit. O rozsahu hrazené péče v zahraničí by se měli cestovatelé předem informovat u vlastní zdravotní pojišťovny.

Vzhledem k ostrovnímu charakteru země a vzdálenosti od ČR by mělo být komerční cestovní a zdravotní připojištění samozřejmostí. Bezplatná péče pro občany EU zejména nepokrývá případné náklady na repatriaci. Cizinci s trvalým pobytem na území Kyperské republiky mají možnost se zapsat do všeobecného zdravotnického systému „GESY“, pokud jsou za ně placeny odvody do systému.

Všeobecná zdravotní péče začala fungovat v roce 2019 pro ambulantní ošetření a v průběhu roku 2020 byla rozšířena i na hospitalizace, prevenci a rehabilitace a psychology. Na internetovém portálu GESY lze nalézt seznam všeobecných lékařů, pediatrů a specialistů, kteří jsou již členové GESY a ošetření u nich je hrazené ze systému.

Podrobně je zde také popsán proces registrace pacientů v systému i u konkrétního všeobecného lékaře. Ošetření u lékařů, kteří nejsou součástí GESY je hrazeno hotově nebo prostřednictvím soukromého zdravotního pojištění. Poplatek za vyšetření se pohybuje v rozmezí 30–60 EUR.

5.9 Veletrhy a akce

Přehled avizovaných veletrhů a výstav na Kypru v roce 2021 a 2022

Pozn.: S ohledem na epidemii covid-19 a odložení většiny plánovaných akcí na neurčito, jsou uvedené termíny pouze orientační.

květen 2021: **IFX Expo International**, Limassol – největší finanční B2B veletrh zaměřený na retailový FinTech průmysl, s cílem propojit poskytovatele blockchainové a IT technologií s forexovými společnostmi, bankami a bankovními makléři (nekonalo se)

květen 2021: **TAXIDI**, International Tourism Exhibition, Nikósie – veletrh v oblasti turistického ruchu, kterého se účastní cestovní kanceláře, poskytovatelé hotelových služeb a přepravní společnosti zaměřené na inbound i outbound turistiku (nekonalo se)

květen 2021: **Cyprus Gaming Show**, Nikósie – veletrh herního a loterijního průmyslu zaměřený na offline i online služby, zařízení, IT řešení a logistiku (nekonalo se)

květen 2021: **EDUFAIR**, Cyprus International Fair Grounds, Nikósie – největší vzdělávací veletrh v zemi „Cyprus International Education Fair“, kterého se každoročně účastní přes 10 tisíc návštěvníků; české univerzity nabízející placené studijní programy v angličtině pro zahraniční studenty jsou zde tradičně zastoupeny (nekonalo se)

červen 2021: **ICT Conference & Exhibition – Tech Revolution 2020** – konference a veletrh zaměřené na korporátní IT a telekomunikační služby

červen 2021 Výstava **SAVENERGY 2021** je nyní zavedeným místem setkávání pro ty, kteří chtějí objevit energeticky efektivní řešení, která mohou jak snížit náklady, tak ušetřit peníze a zároveň přispět k ochraně přírodních zdrojů a řešení výzev doby

červen 2021: **Constructions**, Nikósie – 9. ročník stavebního veletrhu, kterého se účastní velké stavební firmy, malí soukromí dodavatelé i developerské firmy

červen 2021: **Travel the world Expo** listopad 2021, Limassol a návazně Nikósie: Svatební veletrh – jeden z největších veletrhů na Kypru pokrývající široké spektrum výrobků a služeb vztahujícím se ke svatbám a křtinám (na Kypru tradičně akce se stovkami hostů)

2021: **FOOD PANORAMA EXPO HoReCa** – 3. ročník veletrhu, na kterém je prezentován velký výběr potravin, kulinářské umění, nápoje a víno.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Na Kypru působí Velvyslanectví ČR v Nikósii a s omezenou působností rovněž Honorární konzulát Limassol.

Velvyslanectví ČR v Nikósii

Embassy of the Czech Republic

18 Kyriakou Matsi Avenue, Office no. 202

Ayioi Omologites

1082 Nicosia

Tel.: +357 22 421118

Fax: +357 22 421059

E-mail: nicosia@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/nicosia

Pracovní doba: Po – Pá 7:30 -16:00.

Konzulární pohotovostní telefon: +357 99 356380 (pouze pro občany ČR v nouzi)

Autobusové spojení Larnaca letiště - Nikósie: [Kapnos Airport Shuttle](#), [Paphos bus](#), [TAXI](#)

Honorární konzulát Limassol (Honorary Consulate of the Czech Republic)

Melita ROLANDI-STRATI, honorární konzulka

10 Michael Georgalla, 1095 Nicosia

Tel.: +357 22 591900

Fax: +357 22 591700

E-mail: melita@cyprusisland.com, limassol@honorary.mzv.cz

Poznámka: HK Limassol nevykonává běžnou konzulární či ověřovací agendu. Činnost HK je orientována na podporu česko-kyperských vztahů.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Akutní ošetření je občanům EU poskytované na základě předložení Evropského průkazu zdravotního pojištění (tzv. modré kartičky) přímo ve veřejných zdravotnických zařízeních. Státní všeobecný zdravotní systém GESY se vztahuje na vybrané skupiny obyvatel, mezi něž patří i cizinci s dlouhodobým pobytem, pokud jsou za ně odváděny odvody do systému. GESY pokrývá ošetření ve státních zdravotnických zařízeních a u soukromých lékařů, pokud jsou zaregistrovaní v systému.

Zdravotní péči u ostatních soukromých lékařů a v soukromých nemocnicích mimo GESY je nutné platit přímo nebo uhradit prostřednictvím soukromého pojištění. Naprostá většina lékařského personálu v Kyperské republice mluví anglicky.

Důležité kontakty:

- 1 První pomoc: 112
- 1 Policie: 112
- 1 Hasiči: 112

- 1 Informace o nonstop lékárnách: 11892

Regionální nemocnice:

- 1 Nicosia General Hospital: +357 22 603 000 (úrazová pohotovost)
- 1 Nicosia Makareio: +357 22 405 000 (dětská nemocnice)
- 1 Limassol General I: +357 25 801 100
- 1 Limassol Old General: +357 25 305 333
- 1 Larnaca General: +357 24 800 500
- 1 Larnaca Old General: +357 24 630 312
- 1 Paphos General: +357 26 803 100
- 1 Paralimni: +357 23 200 000
- 1 Platres: +357 25 422 224
- 1 Polis: +357 26 821 800
- 1 Kyperounta: +357 25 806 700
- 1 Agros Rural Health Centre: +357 25 521 317

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Portál vlády Kyperské republiky](#), kde lze nalézt zejména kontakty na Úřad prezidenta, Parlament, vládu, všechna ministerstva a regulační orgány
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- 1 [Ministerstvo financí](#)
- 1 [Kypersko-Česká obchodní komora](#)
- 1 [Ministerstvo financí – daňový úřad](#)
- 1 [Ministerstvo energetiky, obchodu a průmyslu](#)
- 1 [Ministerstvo práce sociálních věcí](#)
- 1 [Kyperská centrální banka](#)
- 1 [Invest Cyprus](#) (agentura pro podporu investic)
- 1 [Ministerstvo turistiky](#)
- 1 [Úřad pro matriku a migraci](#)
- 1 [Kyperská obchodní průmyslová komora](#)
- 1 [Kyperský svaz zaměstnavatelů](#)
- 1 [Turecko-kyperská obchodní komora](#)
- 1 [Tisková a informační kancelář](#)

Aktualizace internetových stránek na Kypru není příliš důsledná, využitelnost informací z jednotlivých webových portálů se velmi liší. Stránky jsou většinou zpracovávány v řecké i anglické jazykové mutaci.